

پیگیری فساد اداری یا فساد پیگیری اداری؟

رانت، رشوه، قاچاق کالا و کلاً فساد اداری و اقتصادی از جمله معضلاتی است که کشورها به علل مختلف با آن درگیر هستند، به آن گرفتار می‌شوند. به هم ریختگی ناشی از جابجایی قدرت پس از پیروزی انقلاب، هشت سال جنگ، شتاب در اجرای طرح‌های اقتصادی، واگذاری کارشناسی نشده امور به بخش خصوصی و از همه مهم‌تر قوانین ناقص و ضد و نقیض، زمینه به وجود آمدن این پدیده و ظهور گروه‌هایی که از اوضاع نفع می‌برند را در کشور فراهم کرده است.

این نوع از فساد به هر شکل و مقدار که باشد، ناپسند و قابل برخورد می‌باشد ولی مهم‌ترین و شاخص‌ترین معضل برآمده از این وضع آن است که اگر مبارزه صحیح و به موقع و قاطع با آن نشود زیربنای اقتصادی و روبنای اجتماعی کشور را با خطری جدی مواجه می‌کند؛ خطری که باعث فرار سرمایه‌های داخلی، عدم سرمایه‌گذاری خارجی، خارج شدن نخبگان از حلقه مسائل اقتصادی و اجتماعی و دوری مردم از حکومت می‌شود،^۱ اینک اگر آنچنان که این روزها دائماً مطرح می‌شود این مشکل در سطوح بالایی مدیریت کشور، احزاب و گروه‌های سیاسی و خانواده‌های آنها به دلیل امکان دخل و تصرف

در قوانین، تطمیع و حتی تهدید، وجود داشته باشد، تخلفات گسترده‌تر خواهد شد و امکان مقابله با آن مشکل‌تر.

مجوز واردات جای خارجی به چندین شخصیت حقیقی و حقوقی^۱، واردات موقت شکر خام برای تصفیه و عدم خروج آن^۲، مجوز واردات فولاد با وجود تولید بالای داخلی^۳، قرارداد چندین میلیارد تومانی فروش سیگار یکی از نهادهای فرهنگی^۴ و مجوز تاسیس کارخانه خودروسازی علی‌رغم مخالفت‌های دولت^۵ از جمله این مسائل است که در روزنامه‌های چند ماهه اخیر مشاهده می‌شود.

البته خبر تشکیل «ستاد هماهنگی مقابله با جرایم اقتصادی» و تشکیل «دفتر پیگیری اصل ۱۴۲ قانون اساسی» قدم‌های مثبتی برای رفع این مساله می‌باشد.

ولی شاید راهکارهای دیگری را نیز بتوان در این زمینه به اجرا گذاشت. می‌توان به نقشی که مجلس می‌تواند در این راه ایفا کند اندیشید و همچنین به نقش مؤثرتر قوه مجریه اما هیچکدام از این تدابیر جای پیگیری جدی موارد نادری که از پرده بیرون می‌افتد را نمی‌گیرد. اگر حتی یک مورد به طور جدی پیگیری شود و به صورت شفاف در مطبوعات بازتاب یابد، آن وقت هم اعتماد مردم به وجود اراده واقعی در این زمینه به وجود خواهد آمد و هم رانت‌خواران و رشوه‌بگیران را متزلزل خواهد کرد.

سهراب مستوفی

تسکو ۱۹۵

۱ علی ربیعی در گفتگو با ایسنا، حیات نو ۷۹/۱۲/۲۰

۲ حیات نو ۸۰/۳/۳۰ و دوران امروز ۷۹/۱۱/۱۵

۳ دوران امروز ۷۹/۱۱/۵ و همشهری ۸۰/۵/۲۱ به نقل

از رئیس کل گمرک

۴ دوران امروز ۷۹/۱۲/۱۳

۵ نوروز ۸۰/۳/۲۷

۶ دوران امروز ۷۹/۱۲/۱۸ و حیات نو ۸۰/۱/۲۹

ژوئیه‌شگاه علوم انسانی و مطالعات فرهنگی
پرتال جامع علوم انسانی